

Deo optimo maximo uni & trino, Virgini Deiparæ, & sancto Luca orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis disputationibus, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ-sexâ Februarii.

M. MATTHÆO DIONYSIO FOURNIER, Doctore Medico, Præfide.

An prima proles, sanâ corporis constitutione, felicior?

OPUS Naturæ, opus esse Intelligentiæ non errantis, palam & ubique prædicatur: hæc juxta leges à divino rerum Conditore latas, cuncta perficit quam potest accuratissimè: has nunquam prætergreditur, inviolatas & constantes servat in operibus, tam distinctè atque ordinatè, ut quasi summo regi consilio videantur. Verùm operum suorum perfectionem non semper assequitur, impedita crebrò à nonnullis causis tum externis, tum internis, & subiecto malè disposito, quorum impedimentorum occursum, à suo sæpè scopo aberrare præsumitur. Id potissimum elucet in hominis generatione, in quâ mirum est, quam rarò finem expectatum obineat, quam frequenter in errata & deformitates labatur: in eâ etenim plurima desiderantur, quæ opus illud admirabile ritè absolvant & ex toto impliant. Semen quod singularum corporis partium ideam refert, cum minimè vitiosum est, & dote laudabili summâque integritate præditum, sanguis quoque maternus suppeditaris purior, omnem explent paginam; his omnia generationis bona feruntur accepta; idemque tanquam firmissimis fundamentis constituta proles, sanitatem habet & quavis gazâ potiorem, cujus possessione dives, totam vitam non acerbam & ærumnosam, sed beatam prosperam & fortunatam degit.

SEMEN ex utroque parente decidere, ratione & experientiâ convincitur, ex cujus miscellâ mutuoque consortio perfecta generatio procedit: utriusque ad generationem hominis necessitas summa, utrumque sæcundum; privatum invalidum. Id ex sanguine ad testes delato vi insitâ testium coquitur atque elaboratur; & ut natura partes sanguini & lacti conficiendo destinavit, sic testes, per insigne illius beneficium, hac feminis efficiendi prærogativâ soli gloriantur. Nullibi quàm in utero opus conceptionis absolvi potest: si quando in tubâ, quod rarissimum, ibique tanquam in alio solo per aliquot menses foetus hospitetur, ut casus ille omnino alienus est à naturâ, idcirco funestus, nec unquam contigit sine matris & foetus extinctione. Deridendos se propinant Paracelsi sectatores, dum cum eo non dubitant asserere possibile esse formationem homunculi in vitro, ex semine virili & menstruo, intra finem equinum posito. Uterus tanquam hortus feracissimus, effusus semen excipit, concipit, arduissimè fovet atque complectitur. Seminis pars purissima, tenuissima, subtilissima, quæ spiritus genitoris officium sustinet, in centro stationem ponit, ibique adjuta virtute genuinâ uteri, & ejus proprio beneficioque calore, uberem partium varietatem, eademque temperie, figurâ, situ, magnitudine distinctas delineat & explicat: pars crassior & ignobilior, membranis producendis impenditur, quæ factum investire & circumvallare debent: quod opus singulare tantoque fabricatum artificio in oviparis clarè discernitur, germen enim ovi, refert & in se continet vim efficientem & formantem, albumen semen est, vitellus locum tenet sanguinis, partim ad formanda perenchymata, partemque carnosam conveniens, partim ad nutriendum pullum, donec dulce lumen aspiat, & pabulum vitæ sustentandæ accommodatum quærat.

PRÆTER multas animalium differentias passim apud naturæ genium Aristotelem recensitas, justam nobiscum divisionem dedit, dum alia constituit vivipara, alia ovipara magno inter utraque discrimine. Commentum est & lusus imaginationis, hominem ex ovo formari. Scrutare hæc naturæ abdita atque abstrusa, pro explorato habebis testiculos muliebres ex quibusdam glandulis esse compositos, quæ semini conficiendo sunt dicatæ: intra eos contineri vesiculas, in quibus semen aservatur; hinc per vasa multum flexuosa pro re natâ deferri, aut ad uteri fundum aut ad ipsius cervicem: Et si paulò attentiores ad hæc omnia naturæ mysteria te præbeas, planum tibi fiet hæc vesiculas liquore turgidas, quæ feminis naturam, colorem & consistentiam exhibet, plurimum ab ovis discriminari; hæc esse per manentes, nec habere, ut fingunt, pediculos similes pediculis fructuum: testiculos hosce præter integumentum commune, propriâ circumdari tunica, totâ continuâ, nec ex partibus contiguis contextâ. Ecquis emundæ naris crederet partem feminis virilis projecti & missi in uterum, ferri per tubam, & penetrare tunicam validam & duram, quâ investitur testiculi, quos ovaria vocant, ut ova hæc intus inclusa sæcunderentur? Ecquis quoque serio putaret tunicam istam lacerari, ut per hanc viam saliant in tubam tanquam oviductum, distantem extremâ sui parte à testiculis seu ovariorum duorum intervallo, hinc in uterum? An sine sanguinis effusione ob illius tunicæ lacerationem? An sine doloris sensu? An cum privatione voluptatis, quâ solent tunc organa generationis deliniri? Adde quod, constat autem in cadaveribus mulierum, quæ multos edidere fetus, nullum apparere in illâ tunica cicatricis obductæ vestigium, & in iisdem mulieribus parem aut proximè accedentem ovorum istorum numerum reperi, ac in virginibus coævis. Hinc mirare quò novitatis amor suos rapiat Amasios, ut falsis semel opinionibus imbuti, neque audire neque videre possint, quæ alii omnes tum audiunt tum vident, & quasi surdi & occaecati in hunc errorem præcipientes ruant, quem tandem aliquando delet tempus, & quæ natura homini suggerit veritati consona, ratione, sensum ministeriis nixa, confirmat.

QUI suprà cæteros se valere gaudet, & sui illius status bene valentis causam cupit agnoscere, secum habere, atque acri & intento animo intueatur suæ generationis primordia, ex quibus benefirmis corpus conflatum, & laudabilem adeptum temperiem, miscere stat atque sustentatur. Ex harum quippe virtutum eximiarum vi, divorum simul & hominum voce laudata sanitas pendet: ex eo fonte qui rectè conformatus & bellè temperatus est, sanus esse & optime valere perhibetur. Hæc divina bona naturalium, vitalium & animalium operum perfectio sequitur, tantum cibi & potionis appetit quantum potest concoquere, ut quibus unâ cum spiritu vita tenetur, economia corporis floret; nutritio partium ejus omnium ad certum numerum procedit, & in modum arboris tenellæ, elegantis, latæ, & bene cultæ incredibiles facit progressus; respirationem habet liberam, pulsum moderatum, sensus sanos & integros, pluribusque aliis dotibus se percipit beari, quas ipsi natura liberaliter impertivit: hanc etenim bonam habitudinem & sanam naturalemque corporis constitutionem, animi mores creberrimè consequi solent, quas solida virtus plerumque nata potius quam facta comitatur.

SANITAS ab origine pendet. prima proles hisce omnibus ditatur commodis, si salubri utriusque parentis semine & materno sanguine puriori fingitur: si in lucem producta, nutriticem matrem omni conducticæ nutrici præferendam sororit, quæ familiari liquore & illius congenere quem hausit in primo sui hospicio, tenellum corpusculum alit. Ex his enim ortus primi rudimentis, quocunque oculis conicias, vigere in eâ prole vim eandem intelliges, quæ primum illi insita fuit, nulli comparandam, si parentes habuerit plenis nubiles annis, qui fido & suavi complexu, nec non summo prolis habendæ desiderio, sacra litavere veneri, quibus postremò nihil defuerit, quod boni habitus, tum conditionum, quæ ad explendum id opus omnium maxime naturale expectari possunt. Ex his ita hæc proles verè *iniquis* prædicanda venit: hæc neque frigore, neque æstu, neque labore facile offenditur; varium habet vitæ genus: modo ruri habitat, modo in urbe; fert omne cælum; aëre serotino non percellitur; splendet in ejus facie vividus color, nitorque virens; mens demum ad suas omnes operationes parator est & expedit: sic per ætatum cursum felix illa proles, modo suæ stitutus consilatrix, & circa laborem, cibum, potum, somnum, venerem, exercitationes, moderationem servet, illis naturæ bonis dotatur; & senii nescia adolescentium statum florentem mentitur, quorum scilicet exercitia, equitatum, venatum, ambulationes, animi demum labores alacris & læta valet sustinere.

Ergo prima proles, sanâ corporis constitutione, felicior.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Nicolaus Brunel de la Carliere, Scholarum Professor.
M. Joannes-Baptista Doye.
M. Urbanus Leaulié, Pharmacia Professor.

M. Michael Pichonnat.
M. Franciscus Picoté de Belesse, Chirurgiæ Professor.
M. Nicolaus Bailly.

M. Joannes Robert.
M. Ludovicus Gayant, Medicus Regis ordinarius.
M. Franciscus Pèzon.

Proponebat Parisiis LUDOVICUS FRANCISCUS DUTAL, Parisinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1699.